

Musiikin käyttö av-tuotannoissa

Musiikkilupien hankkiminen av-tuotteisiin

JOS KÄYTÄT av-tuotannossa jo olemassa olevalla äänitteellä olevaa musiikkia, tarvitset kaksi erillistä lupaa:

1. Sävelteosta koskevan luvan (ns. publishing right)
2. Äänitettä koskevan luvan (ns. master right)

JOS ET KÄYTÄ jo olemassa olevaa äänitettä vaan esim. tilausmusiikkia tai tallennat jo olemassa olevan teoksen elävän esityksen, tarvitset luvan vain sävelteoksen osalta. Tuotannossa käytettävien esiintyvien taiteilijoiden oikeuksista on sovittava tällöin erikseen.

HUOMIOI, että sävelteosten suoja-aika kestää tekijän elinajan ja 70 vuotta hänen kuolinvuotensa päättymisestä. Äänitteiden suoja-aika on 70 vuotta tallentamisvuoden päättymisestä.

Synkronointi- ja esityskorvaukset

TÄMÄ ESITYS koskee musiikin liittämistä eli synkronointia av-teoksiin. Av-tuottaja maksaa tuotantovaiheessa kertaluontoisen korvauksen sävelteoksen/äänitteen liittämiseksi av-teokseen.

JOS AV-TEOKSEN käyttötavat muuttuvat myöhemmin alun perin sovittuna, mahdollisesta lisäkorvauksesta neuvotellaan erikseen. Kun tv-yhtiöt tai muut tahot esittävät av-teoksia yleisölle Suomessa,

esittäjäyhtiö maksaa esityskorvaukset Teostolle sävelteosten ja Gramexille äänitteiden osalta. Av-tuottaja ei siis maksa esityskorvauksia tuottamiensa av-teosten esityksistä.

Mille lupa haetaan?

Sävelteokselle

YKSITTÄISELLÄ SÄVELTEOKSELLA voi olla monta eri oikeudenomistajaa: säveltäjä(t), sanoittaja(t), sovittaja(t) ja musiikkikustantaja(t).

LUVAN TEOKSEN liittämiseen av-tuotantoon saat näiden kaikkien puolesta joko NCB:ltä tai suoraan kustantajalta, ja kustantamattomien eli manus-teosten osalta suoraan tekijöiltä.

Mistä lupa haetaan?

NCB:ltä, kun kyse on:

- Tv-ohjelmat
- Tv-draamat (esitys Pohjoismaissa ja Baltiassa)
- Tunnus- ja bumper-musiikki (tilausmusiikki)
- Konserttitalioinnit

- Lyhytelokuvat (tv-esitykset, festivaalit ja muu julkinen esittäminen)
- Dokumenttielokuvat (tv-esitykset, festivaalit ja muu julkinen esittäminen)
- Opetusohjelmat

- Yritysesittelyt (sisäiseen käyttöön tarkoitetut)
- Koulutehtävät ja projektit (peruskoulut ja lukiot)
- Ei-kaupalliset tuotannot: tanssiesitykset, taideprojektit, kuntoiluvideot yms.
- Audiovisuaaliset tallenteet

Kustantajalta tai manus-teosten osalta teoksen tekijöiltä, kun kyse on:

- Pitkät elokuvat ja niiden trailerit
- Lyhytelokuvat (elokuvateatteri- tai muuhun kaupalliseen levitykseen tarkoitetut)

- Dokumenttielokuvat (elokuvateatteri- tai muuhun kaupalliseen levitykseen tarkoitetut)
- Tv-draama (Pohjoismaiden/Baltian maiden ulkopuolella esitettävät)

- Tunnus- ja bumper-musiikki (olemassa oleva musiikki)
- Mainokset, trailerit ja promot
- Musiikkivideot
- Yritysesittelyt (julkiseen käyttöön tarkoitetut)

Miten lupa haetaan?

MENE NCB:N nettisivuille ja täytä siellä lomakkeeseen tarvittavat tiedot. Lähetä lomake NCB:lle, joka lähettää sinulle laskun. Kun olet maksanut laskun, lupa on kunnossa! NCB:n sivuilla on myös laskuri, jonka avulla voit arvioida eri vaihtoehtojen kuluja jo hankkeen suunnitteluvaiheessa.

KUSTANTAJA: Ota suoraan yhteyttä kustantajaan ja sovi hänen kanssaan luvasta. Jos kyseessä on kustantamaton eli manus-teos, pyydä tekijätiedot Teostolta ja ota yhteys kyseisiin tekijöihin.

TIETOA YKSITTÄISEN SÄVELTEOKSEN oikeudenomistajista saat *Teostosta*. Kotimaisten kustantajien yhteystiedot saat Suomen Musiikkikustantajilta.

Äänitteelle

YKSITTÄISEN ÄÄNITTEEN oikeudenomistajia ovat sillä esiintyvät taiteilijat ja äänitetuottaja eli levy-yhtiö.

LUVAN ÄÄNITTEEN käyttöön saat näiden kaikkien puolesta joko Gramexilta tai suoraan levy-yhtiöltä.

Gramexilta, kun kyse on:

- Tv-ohjelmat (tv-jakelu sekä VOD- ja SVOD-palvelut tietyin rajoituksin)

- Tv-draamat ja -sarjat (jotka eivät mene elokuvateatteri-levitykseen)
- Musiikkiohjelmat ja musiikkidokumentit²

- Lyhytelokuvat (tv-esitykset ja alan festivaalit)
- Tv-dokumentit (tv-esitykset ja alan festivaalit)

Levy-yhtiöltä, kun kyse on:

- Pitkät elokuvat ja niiden trailerit
- Lyhytelokuvat (elokuvateatteri- tai muuhun kaupalliseen levitykseen tarkoitetut)

- Dokumenttielokuvat (elokuvateatteri- tai muuhun kaupalliseen levitykseen tarkoitetut)
- AV-tuotannot internetissä
- Tunnus- ja bumper-musiikki

- Mainokset, trailerit ja promot
- Musiikkivideot
- Yritysesittelyt
- Videotaideteokset

GRAMEX: Voit hankkia luvan *Gramexin verkkopalvelusta*. Voit myös selailla äänitetietoja ja tarkistaa, voiko Gramex myöntää tarvitsemasi kaltaisen luvan. Gramexin sivuilla on myös laskuri, jonka avulla voit arvioida eri vaihtoehtojen kuluja jo hankkeen suunnitteluvaiheessa.

LEVY-YHTIÖ: Ota suoraan yhteyttä levy-yhtiöön ja sovi heidän kanssaan luvasta.

TIETOA YKSITTÄISEN ÄÄNITTEEN oikeudenomistajista saat kätevimmin googlaamalla. Epäselvissä tilanteissa voit ottaa yhteyttä *Gramexiin*. Kotimaisten levy-yhtiöiden yhteystiedot saat *IFPI-Musiikkituottajilta*.

Hinnoittelu

NCB:n ja Gramexin myöntämien lupien hinnastot ja muut ehdot on julkaistu järjestöjen kotisivuilla. Kustantajien ja levy-yhtiöiden suoraan myöntämien lupien hinnoittelu on sen sijaan yksilöllistä.

HINTATASOON VAIKUTTAVAT MONET SEIKAT KUTEN:

- käytön luonne ja laajuus
- maantieteelliset alueet

- ajallinen kesto
- yksinoikeudet
- av-tuotteen kaupallinen potentiaali
- kuluttavuus eli teoksen leimautuminen johonkin yhteyteen
- teoksen ja artistin/yhtyeen tunnettuus ja asema

Vinkkejä

LUPAPROSESSIN KESTO: Varaudu siihen, että yksilöllisesti hinnoiteltavissa oikeuksissa vastausten saaminen lupapyyntöihin voi kestää pitkään erityisesti kansainvälisten teosten ja äänitteiden osalta. Ota siis yhteyttä musiikkikustantajien ja äänitetuottajien mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tuotantoprosessia!

BUDJETOINTI: Tuotannon budjetoinnissa kannattaa jo varhaisessa vaiheessa selvittää musiikkilupien

hintatasot, etteivät lopulliset kustannukset tule yllätyksenä. Jos tuotannossa käytetään sekä tilausmusiikkia että jo olemassa olevia teoksia/äänitteitä, ne kannattaa budjetoida omina kohtinaan.

MIETI VAIHTOEHTOJA: Huomioi suunnittelussa se, että yksilöllisesti hinnoiteltavissa tapauksissa oikeudenomistajat eivät välttämättä anna lainkaan lupaa teoksen käyttämiseksi tai kansainvälisten hittien

osalta hintapyyntö voi olla hyvinkin korkeita. Vaihtoehtoisista teoksista/äänitteistä on hyvä keskustella jo ensimmäisen yhteydenoton yhteydessä, ellei tarina edellytä ehdottomasti juuri tietyn teoksen/äänitteen käyttämistä. Musiikkikustantajilla ja levy-yhtiöillä on laajat katalogit, joista löytyy useimmiten sopivia vaihtoehtoja.

Suomen Musiikkikustantajat ry

Urho Kekkosen katu 2 C
00100 Helsinki, Finland

09 5860 870
info@musiikkikustantajat.fi
www.musiikkikustantajat.fi

¹NCB on yhteispohjoismainen sävelteosten tallentamisoikeuksia hallinnoiva järjestö, jonka omistavat yhdessä Teosto ja sen pohjoismaiset sisarjärjestöt. Kun suomalainen tekijä liittyy Teoston asiakkaaksi, hän luovuttaa esitys- ja tallentamisoikeutensa Teoston hallinnoitaviksi. Teosto luovuttaa tallentamisoikeudet edelleen NCB:n hallinnoitaviksi.

²Jos kyse on tiettyyn tai tiettyihin artistiin tai yhtyeeseen/artisteihin ja yhtyeisiin keskittyvästä ohjelmasta, neuvoteltava ensin Gramexin kanssa